II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2021/1253 VAN DE COMMISSIE

van 21 april 2021

tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 wat betreft de integratie van duurzaamheidsfactoren, -risico's en -voorkeuren in bepaalde organisatorische vereisten en voorwaarden voor de bedrijfsvoering voor beleggingsondernemingen

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten in financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU ([1]), en met name artikel 16, lid 12, artikel 24, lid 13, en artikel 25, lid 8,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De transitie naar een koolstofarme, duurzamere, meer hulpbronnenefficiënte en circulaire economie in lijn met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) is van cruciaal belang om het concurrentievermogen van de economie van de Unie op lange termijn te waarborgen. In 2016 heeft de Unie de Overeenkomst van Parijs ([2]) afgesloten. In artikel 2, lid 1, onder c), van de Overeenkomst van Parijs wordt als doelstelling gesteld om de reactie op de dreiging van klimaatverandering te versterken, onder meer door geldstromen in lijn te brengen met een traject naar broeikasgasarme emissies en klimaatbestendige ontwikkeling.

(2) In het licht van die uitdaging is de Commissie in december 2019 met de Europese Green Deal ([3]) gekomen. De Green Deal is een nieuwe groeistrategie die de Unie moet omvormen tot een eerlijke en welvarende samenleving met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. Om die doelstelling te verwezenlijken, moeten beleggers duidelijke signalen krijgen wat betreft hun beleggingen, om gestrande activa te vermijden en duurzame financiering op te halen.

(3) In maart 2018 is de Commissie met haar actieplan "Duurzame groei financieren" gekomen ([4]), waarin zij een ambitieuze en brede strategie voor een duurzaam geldwezen uittekent. Een van de doelstellingen uit dat actieplan is het heroriënteren van kapitaalstromen in de richting van duurzame beleggingen om zo duurzame en inclusieve groei te bewerkstelligen. De effectbeoordeling op basis waarvan nadien wetgevingsinitiatieven zijn genomen, is in mei 2018 gepubliceerd ([5]) en liet zien dat er duidelijkheid moet komen over duurzaamheidsfactoren die beleggingsondernemingen in het kader van hun verplichtingen ten aanzien van cliënten en potentiële cliënten in aanmerking moeten nemen. Daarom moeten beleggingsondernemingen niet alleen alle relevante financiële risico's doorlopend

([1]) PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349.
([2]) Besluit (EU) 2016/1841 van de Raad van 5 oktober 2016 betreffende de ondertekening namens de Europese Unie van de Overeenkomst van Parijs, die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (PB L 282 van 19.10.2016, blz. 1).
([3]) COM(2019) 640 final.
([4]) COM(2018) 97 final.
([5]) SWD(2018) 264 final.

beoordelen, maar ook alle desbetreffende duurzaamheidsrisico's als bedoeld in Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad ([6]) die, wanneer deze zich voordoen, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kunnen veroorzaken. In Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie ([7]) is niet uitdrukkelijk sprake van duurzaamheidsrisico's. Daarom, en om ervoor te zorgen dat interne procedures en organisatorische regelingen correct worden uitgevoerd en nageleefd, moet worden verduidelijkt dat processen, systemen en interne controles van beleggingsondernemingen duurzaamheidsrisico's tot uiting moeten brengen en dat technische capaciteit en kennis nodig is om die risico's te kunnen analyseren.

(4) Om een hoog niveau van beleggersbescherming aan te houden, moeten beleggingsondernemingen, bij het bepalen van de soorten belangenconflicten die de belangen van een cliënt of potentiële cliënt kunnen schaden, ook die soorten belangenconflicten opnemen die kunnen ontstaan doordat de duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt worden opgenomen. Bij bestaande cliënten voor wie een geschiktheidsbeoordeling al is uitgevoerd, moeten beleggingsondernemingen de mogelijkheid krijgen om de individuele duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt in kaart te brengen bij de volgende regelmatige bijwerking van de bestaande geschiktheidsbeoordeling.

(5) Beleggingsondernemingen die beleggingsadvies en portfoliobeheer aanbieden, moeten in staat zijn hun cliënten en potentiële cliënten de meest geschikte financiële instrumenten aan te bevelen en moeten dus vragen kunnen stellen om de individuele duurzaamheidsvoorkeuren van een cliënt in kaart te brengen. In overeenstemming met de verplichting voor een beleggingsonderneming om in het beste belang van haar cliënten te handelen, moeten aanbevelingen aan cliënten en potentiële cliënten zowel de financiële doelstellingen als eventuele door die cliënten geformuleerde duurzaamheidsvoorkeuren tot uiting brengen. Daarom moet worden verduidelijkt dat beleggingsondernemingen passende regelingen moeten treffen om te voorkomen dat de integratie van duurzaamheidsfactoren in het adviesproces en het portfoliobeheer resulteren in praktijken van mis-selling of in de foutieve voorstelling dat financiële instrumenten of strategieën voldoen aan duurzaamheidsvoorkeuren terwijl dat niet het geval is. Om dergelijke praktijken of foutieve voorstellingen te vermijden, moeten beleggingsondernemingen die beleggingsadvies verlenen, allereerst een beoordeling maken van andere beleggingsdoelstellingen, de tijdshorizon en de individuele omstandigheden van een cliënt of potentiële cliënt voordat zij een cliënt naar haar of zijn potentiële duurzaamheidsvoorkeuren vragen.

(6) Tot dusver zijn financiële instrumenten ontwikkeld met een uitlopend ambitieniveau wat betreft duurzaamheid. Om cliënten of potentiële cliënten inzicht te kunnen geven in die verschillende mate van duurzaamheid en om weloverwogen beleggingsbeslissingen in termen van duurzaamheid te kunnen nemen, moeten beleggingsondernemingen die beleggingsadvies en diensten inzake portfoliobeheer verlenen, het verschil uitleggen tussen, enerzijds, financiële instrumenten die — geheel of ten dele — duurzame beleggingen nastreven in economische activiteiten die kwalificeren als ecologisch duurzaam in de zin van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ([8]), duurzame investeringen in de zin van artikel 2, punt 17, van Verordening (EU) 2019/2088 en financiële instrumenten die rekening houden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren en in aanmerking kunnen komen om te worden aanbevolen omdat zij beantwoorden aan individuele duurzaamheidsvoorkeuren van cliënten, en, anderzijds, andere financiële instrumenten zonder die specifieke kenmerken die niet in aanmerking mogen komen om te worden aanbevolen aan de cliënten of potentiële cliënten die individuele duurzaamheidsvoorkeuren hebben.

(7) De zorg moet worden weggenomen over "greenwashing", met name de praktijk om een oneerlijk concurrentievoordeel te verkrijgen door een financieel instrument als milieuvriendelijk of duurzaam aan te bevelen, terwijl dat financiële instrument in feite niet aan elementaire milieu- of duurzaamheidsnormen voldoet. Om mis-selling en greenwashing te voorkomen, mogen beleggingsondernemingen geen financiële instrumenten aanbevelen of besluiten daarin te handelen omdat deze aan individuele duurzaamheidsvoorkeuren zouden voldoen terwijl die financiële instrumenten niet aan die voorkeuren voldoen. Beleggingsondernemingen moeten hun cliënten of potentiële cliënten uitleggen waarom zij dat niet doen en moeten die redenen documenteren.

([6]) Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (PB L 317 van 9.12.2019, blz. 1).

([7]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn (PB L 87 van 31.3.2017, blz. 1).

([8]) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

(8) Duidelijk moet worden gemaakt dat financiële instrumenten die niet voor individuele duurzaamheidsvoorkeuren in aanmerking komen, nog steeds door beleggingsondernemingen kunnen worden aanbevolen, maar niet als gaat het om instrumenten die aan individuele duurzaamheidsvoorkeuren voldoen. Om verdere aanbevelingen aan cliënten of potentiële cliënten te kunnen doen, moet de cliënt, wanneer financiële instrumenten aan haar of zijn duurzaamheidsvoorkeuren voldoen, informatie over haar of zijn duurzaamheidsvoorkeuren kunnen aanpassen. Om mis-selling en greenwashing te voorkomen, moeten beleggingsondernemingen de beslissing van de cliënt, samen met de verklaring van de cliënt voor die aanpassing, documenteren.

(9) Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(10) De bevoegde autoriteiten en beleggingsondernemingen moeten voldoende tijd krijgen om zich aan de nieuwe vereisten uit deze verordening aan te passen. Daarom moet de toepassing ervan worden uitgesteld,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565

Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 wordt als volgt gewijzigd:

1) Aan artikel 2 worden de volgende punten 7, 8 en 9 toegevoegd:

"7. "duurzaamheidsvoorkeuren": de keuze van een cliënt of potentiële cliënt ten aanzien van de vraag of, en zo ja, in welke mate een of meer van de volgende financiële instrumenten in haar of zijn beleggingsstrategie moet worden geïntegreerd:

a) een financieel instrument waarvoor de cliënt of potentiële cliënt bepaalt dat een minimumpercentage moet worden belegd in ecologisch duurzame beleggingen in de zin van artikel 2, punt 1, van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad (*);

b) een financieel instrument waarvoor de cliënt of potentiële cliënt bepaalt dat een minimumpercentage moet worden belegd in duurzame beleggingen in de zin van artikel 2, punt 17, van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad (**);

c) een financieel instrument dat rekening houdt met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren waarbij de cliënt of potentiële cliënt de kwantitatieve of kwalitatieve elementen bepaalt waaruit moet blijken dat met die effecten rekening wordt gehouden;

8. "duurzaamheidsfactoren": duurzaamheidsfactoren in de zin van artikel 2, punt 24, van Verordening (EU) 2019/2088.

9. "duurzaamheidsrisico's": duurzaamheidsrisico's in de zin van artikel 2, punt 22, van Verordening (EU) 2019/2088.

(*) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

(**) Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiëledienstensector (PB L 317 van 9.12.2019, blz. 1).".

2) Artikel 21, lid 1, wordt als volgt gewijzigd:

a) de tweede alinea wordt vervangen door:

"Beleggingsondernemingen nemen duurzaamheidsrisico's in aanmerking wanneer zij de in dit lid vastgestelde verplichtingen in acht nemen.";

b) de volgende alinea wordt toegevoegd:

"Bij de naleving van de in dit lid vervatte vereisten houden beleggingsondernemingen rekening met de aard, schaal en complexiteit van hun bedrijf en met de aard en het gamma van de beleggingsdiensten en -activiteiten die in het kader van dit bedrijf worden verricht.".

3) Artikel 23, lid 1, onder a) wordt vervangen door:

"a) adequate gedragsregels en afdoende procedures voor het risicobeheer vaststellen, implementeren en in stand houden die de risico's onderkennen die aan de activiteiten, processen en systemen van de beleggingsonderneming verbonden zijn en die zo nodig de risico-omvang bepalen die door de ondernemingen wordt getolereerd. Daarbij houden beleggingsondernemingen met duurzaamheidsrisico's rekening.".

4) Artikel 33 wordt vervangen door:

"Artikel 33

Belangenconflicten die de belangen van een cliënt kunnen schaden

(artikel 16, lid 3, en artikel 23, van Richtlijn 2014/65/EU)

Beleggingsondernemingen houden er, ter bepaling van de soorten belangenconflicten die zich bij het verrichten van beleggings- en nevendiensten of beleggingsactiviteiten of een combinatie daarvan voordoen en de belangen van een cliënt, met inbegrip van haar of zijn duurzaamheidsvoorkeuren, kunnen schaden, ten minste rekening mee of op de beleggingsonderneming of een relevante persoon, dan wel op een persoon die direct of indirect met de onderneming verbonden is door een zeggenschapsband, een van de volgende situaties van toepassing is, ongeacht of deze voortvloeit uit de verrichting van beleggings- of nevendiensten of beleggingsactiviteiten, dan wel een andere oorzaak heeft:

a) de onderneming of deze persoon kan financieel gewin behalen of een financieel verlies vermijden ten koste van de cliënt;

b) de onderneming of deze persoon heeft bij het resultaat van een ten behoeve van de cliënt verrichte dienst of een namens de cliënt uitgevoerde transactie een belang dat verschilt van het belang van de cliënt bij dit resultaat;

c) de onderneming of deze persoon heeft een financiële of andere drijfveer om het belang van een andere cliënt of groep cliënten te laten primeren op het belang van de cliënt;

d) de onderneming of deze persoon oefent hetzelfde bedrijf uit als de cliënt;

e) de onderneming of deze persoon ontvangt of zal van een andere persoon dan de cliënt voor een ten behoeve van de cliënt verrichte dienst een inducement ontvangen in de vorm van geldelijke of niet-geldelijke voordelen of diensten.".

5) In artikel 52 wordt lid 3 vervangen door:

"3. Beleggingsondernemingen geven een beschrijving van:

a) de beschouwde soorten financiële instrumenten;

b) het scala aan financiële instrumenten en aanbieders, geanalyseerd per type instrument volgens de reikwijdte van de dienst;

c) in voorkomend geval, de bij de selectie van financiële instrumenten in aanmerking te nemen duurzaamheidsfactoren;

d) wanneer onafhankelijk advies wordt verleend, hoe de verleende dienst voldoet aan de voorwaarden om onafhankelijk beleggingsadvies te verlenen, en de factoren die de beleggingsonderneming bij de selectie in aanmerking neemt om financiële instrumenten aan te bevelen, waaronder risico's, kosten en complexiteit van de financiële instrumenten.".

6) Artikel 54 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 2 wordt punt a) vervangen door:

"a) de transactie voldoet aan de beleggingsdoelstellingen van de betrokken cliënt, met inbegrip van de risicotolerantie en duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt;";

b) lid 5 wordt vervangen door:

"5. De informatie over de beleggingsdoelstellingen van de cliënt of potentiële cliënt bevat, voor zover van toepassing, gegevens over de duur van de periode waarin de cliënt de belegging wenst aan te houden, haar of zijn voorkeur wat betreft het nemen van bepaalde risico's, haar of zijn risicotolerantie, de bedoeling van de belegging en daarnaast haar of zijn duurzaamheidsvoorkeuren.";

c) lid 9 wordt vervangen door:

"9. Beleggingsondernemingen hebben adequate gedragslijnen en procedures ingesteld — en kunnen dit ook aantonen — om ervoor te zorgen dat zij inzicht hebben in de aard en kenmerken, met inbegrip van de kosten en risico's, van de voor hun cliënten geselecteerde beleggingsdiensten en financiële instrumenten, met inbegrip van alle duurzaamheidsoverwegingen, en dat zij, rekening houdende met de kosten en complexiteit, toetsen of gelijkwaardige beleggingsdiensten of financiële instrumenten aan het profiel van hun cliënten kunnen beantwoorden.";

d) lid 10 wordt vervangen door:

"10. Bij de verrichting van de beleggingsdienst in de vorm van beleggingsadvies of vermogensbeheer doet een beleggingsonderneming geen aanbeveling of neemt zij geen handelsbeslissing wanneer geen van de diensten of instrumenten voor de cliënt geschikt is.

Een beleggingsonderneming doet geen aanbeveling voor financiële instrumenten of neemt geen handelsbeslissing voor dergelijke instrumenten als zouden deze voldoen aan de geschiktheidsvoorkeuren van een cliënt of potentiële cliënt, wanneer geen van de diensten of instrumenten aan die voorkeuren voldoet. De beleggingsonderneming legt de cliënt of potentiële cliënten uit waarom zij dat niet doet en documenteert die redenen.

Wanneer geen financieel instrument aan de duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt of potentiële cliënt voldoet, en de cliënt besluit haar of zijn duurzaamheidsvoorkeuren aan te passen, documenteert de beleggingsonderneming de beslissing van de cliënt, samen met de redenen voor die beslissing.";

e) in lid 12 wordt de eerste alinea vervangen door:

"12. Bij de verlening van beleggingsadvies verstrekken beleggingsondernemingen een verslag aan de niet-professionele cliënt waarin het gegeven advies wordt geschetst en waarin tevens wordt aangegeven hoe de gedane aanbeveling geschikt is voor de niet-professionele cliënt, waarbij onder meer wordt vermeld hoe de aanbeveling op de beleggingsdoelstellingen en haar of zijn persoonlijke situatie is toegesneden onder verwijzing naar de vereiste looptijd van de belegging, de kennis en ervaring van de cliënt, de houding van de cliënt tegenover risico en haar of zijn mogelijkheden om verlies te dragen, en haar of zijn duurzaamheidsvoorkeuren.";

f) aan lid 13 wordt een nieuwe alinea toegevoegd:

"De vereisten om aan de duurzaamheidsvoorkeuren van cliënten of potentiële cliënten te voldoen, laten, in voorkomend geval, de in de eerste alinea bepaalde voorwaarden onverlet.".

Artikel 2

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 2 augustus 2022.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 21 april 2021.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN